

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibus Moribusque Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. I. Dominium iurisdictionis esse in Deo eminentiſimè.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46817)

DE
PERFECTIONIBVS
MORIBVSQVE
DIVINIS
LIBER DECIMVS,
DE DOMINIO DEI.

CAPVT PRIMVM.

Dominium iurisdictionis esse in Deo eminentissimè.

DOMINIVM generatim est duplex: Iurisdictionis, Dominium iurisdictionis & Proprietatis. *Dominium iurisdictionis* est potestas gubernandi subditos; à tali enim potestate Superiores dicuntur passim Domini. Huius potestatis sunt quinque actus: *præcipere, prohibere, permittere, punire, premiare.* Quinque eius actus. in his enim consistit tota gubernatio Superiorum. *Præcepto* imponitur obligatio ad aliquid faciendum. *Prohibitione* ad aliquid non faciendum. *Permissione* datur facultas aliquid faciendi vel licitè, vel saltem impunè. *Punitio* est irrogatio mali pœnæ propter malum culpæ. vnde à malo culpæ committendo absterret; & vbi iam commissum est, ordinem iustitiæ violatum instaurat. *Premiatio* est boni iucundi pro bono honesto retributio. hæc ad bonum patrandum allicit, & patratum maiore bono remunerat.

His positis, dico, hoc dominium eminentissimè esse in Deo. Est in Deo eminentissimè.
Primo

Primo

1. Tim. 6.

Primò, Quia solus Deus habet illud à se, ceteri omnes à Deo, vel mediatiè, vel immediatiè. Sicut enim solus à se habet ipse subditos, ita solus à se habet in illos auctoritatem & iurisdictionem. Secundò, Quia se extendit ad omnem naturam rationalem, ad omnes Reges & Monarchas, & ad omnes Angelicas caelestesque potestates. Sicut enim omnia ab ipsa essentialiter dependent, ita quoque essentialiter ei sunt subiecta. vnde nihil potest ab eius iurisdictione esse exemptum. Quare meritò dicitur *Rex regum, & Dominus dominantium*: imò ipse solus Rex, ipse solus Dominus, solus Altissimus; ceteri omnes sunt subditi, serui, & mancipia. Neque tantum in omnem naturam rationalem imperium & iurisdictionem habet, sed etiam in naturam irrationalem & insensibilem: omnia enim feruiunt ipsi, eiusque imperium suo quodam modo sentiunt. Vnde cum Dominus imperauit ventis & mari, facta est tranquillitas magna: Mat. 8. Vbi B. Hieronymus, *Ex hoc loco, inquit, intelligimus quod omnes creaturae sentiant Creatorem non errore haeticorum, qui omnia putant animantia, sed maiestate Conditoris, quae apud nos insensibilia, illi sensibilia sunt. Quis unquam Regum terrae ventis & mari, vel alteri naturae insensibili praecipere potuit?*

Tertiò, Complectitur eius iurisdictione omnia loca & tempora. vnde 1. ad Timoth. 1. dicitur *Rex saeculorum*. quia omnibus saeculis & praeteritis & futuris dominatur, & vdiq; tenet imperium, in caelo, in terra, in mari, in inferno. Item Psalmo 144. *Regnum tuum regnum omnium saeculorum, & dominatio tua in omni generatione & generationem*. Hinc Apocalypsis 5. dicitur: *Omnem creaturam quae in caelo est, & super terram, & sub terra, & quae sunt in mari, omnes audiui dicentes: Sedenti in throno, & Agno, benedictio, & honor, & gloria, & potestas (Graecè regis & imperium) in saecula saeculorum.*

Quartò, Quia habet amplissimam & illimitatam potestatem, praecipendi & vetandi: posset enim praecipere omnia opera bonae nobis possibilia. Vnde omnia sua consilia posset facere praecipere, & imponere nobis omne genus austeritatum & poenitentiarum, ieiunium, cilicium, chameuniam, flagellationes, & alia huiusmodi vsque ad nostri peremptionem. Posset vetare omnes commoditates & recreationes sub peccato mortali. Denique nihil est adeò leue vel adiaphorum, quin possit illud certa consideratione efficere graue, & suo praecipere necessarium. quòd autem non faciat, sed pauca & facilia mandet quae ipsa naturae rectitudo postulat, benignitatis eius est, non iuris & potestatis defectus.

Quin-

5 Quintò, Habet summam potestatem puniendi: potest enim punire non solum in corpore, quouis genere tormenti illud affligendo; sed etiam in anima, idque pœna acerbissima & æterna; nec vlla est tanta pœna, quin possit infligere maiorem.

6 Sextò, Habet summam potestatem in remunerando: rependit enim pro obedientia & obsequiis sibi præstitis præmium æternum, nimirum gloriæ & beatitudinis suæ confortium. Terreni Principes aulicis & ministris suis non nisi terrena & externa, quæ ipsi in terra inueniunt, pro omnibus obsequiis dare possunt: sanitatem, robur, pulchritudinem, vitam longam, sapientiam non possunt. Deus autem non solum ista omnia excellentissimo gradu, sed etiam longè maiora quàm mens capere possit, seruis iuis pro exiguis laboribus confert.

Septimò, Non solum ipsius est omnia mala punire, & omnia bona remunerari; sed etiam pœnas & præmia singulis taxare & definire. neque enim alterius hac in re præscriptum, sed suum decretum sequitur.

7 Ipse igitur supremam in omnes, omni loco & tempore, & quoad omnia iurisdictionem habet, tamquam *Rex regum, & Dominus dominantium*. Ipse *Rex sæculorum, in cuius ditione omni tempore vniuersa sunt posita, cuius voluntati nemo potest resistere*. Ipse supremus legislator, à quo omnis lex iusta descendit; qui pro suo arbitrio potest nobis leges imponere vel laxare; qui omnium culpæ pœnas, & omnium meritorum præmia taxauit. Ipse supremus iudex, qui Angelos & homines, viuos & mortuos est iudicaturus, & singulis pro meritis præmia vel supplicia retributurus; qui etiam intimas & occultissimas cogitationes nostras in lucem proferet, discutiet, ponderabit; cui de omni verbo otioso reddiduri rationem.

1. Tim. 6.
Ibid. 1.
Esther 1.

CAPVT II.

Omnem iurisdictionem creaturarum descendere à iurisdictione diuina.

8 **A** DIVINITATE omnis iurisdictione descendit ad creaturas, idque duplici modo: naturaliter, & supernaturaliter. *Naturaliter*, in ea quæ sunt præstantiora & perfectiora, ad gubernanda inferiora & minùs perfecta. Sic Angelici spiritus habent auctoritatem

Q ad